

Nr 74.

Av herrar **Svensson** i Alingsås och **Forsberg**, angående viss ändring i lagen om sparbanker.

Inom det svenska bankväsendet ha sparbankerna under en följd av år intagit en ställning när det gäller folkets breda lager som kan sägas vara särskilt dominerande. Bland de stora arbetare- och småbrukaregrupperna vill man gärna i de lokala sparbankerna se sin egen bank, dit man kan vända sig för bankangelägenheters ordnande.

Detta förtroende kan emellertid säkerligen ytterligare utbyggas. En av förutsättningarna härför torde utan tvivel vara att bankens ledning förankras hos folkets breda lager. Så är emellertid i flesta fall icke förhållandet. I § 9 i lagen om sparbanker av den 29 juni 1923 säges nämligen att »sparbanks angelägenheter skola handhavas dels av huvudmän, vilka skola såsom representanter för insättarna övervaka sparbankens förvaltning, och dels av en av huvudmännen utsedd styrelse, som skall handhava den omedelbara ledningen av sparbankens verksamhet».

Huvudmännen skola enligt § 10 av samma lag vara till antalet minst 20 och högst 50. Tidigare hade huvudmännen rätt att helt välja sig själva till detta uppdrag. 1923 års lag begränsade emellertid denna rätt till att omfatta två tredjedelar av antalet huvudmän medan den återstående tredjedelen skall utses av kommunalstämma, kommunalfullmäktige, allmän rådstuga, stadsfullmäktige, municipalstämma, municipalfullmäktige, landsting, häradsrätt eller hushållningssällskap. Majoriteten av huvudmännen i en sparbank kunna alltså alltjämt i enlighet med nu gällande bestämmelser omvälja sig själva till detta uppdrag.

Dessa valbestämmelser när det gäller sparbankernas huvudmän måste utan tvivel anses såsom föråldrade, och en revision synes oss vara erforderlig härutinnan. Den nuvarande valordningen strider mot all demokratisk uppfattning och har säkerligen dessutom inverkat på så sätt att ålderssiffrorna inom sparbankernas huvudmannainstitutioner blivit anmärkningsvärt höga, vilket icke torde vara ändamålsenligt. Vidare äro dessa valbestämmelser av sådan innebörd att man näppeligen kan göra gällande att sparbankerna på detta sätt äro fast förankrade bland folket, vilket ju dock är avsikten om sparbankerna skola vara vad man gärna vill göra gällande att de äro, nämligen *folkets banker*.

Det synes oss vara mest ändamålsenligt att huvudmännens rätt att välja sig själva helt avskaffas och att det i sparbankslagen införes bestämmelser om att huvudmännen skola utses av de kommunala organen inom respekti-

ve sparbankers verksamhetsområden. Det torde heller icke möta några större svårigheter att fixera dessa verksamhetsområden, synnerligast som nu gällande lag föreskriver att sparbankernas reglementen skola innehålla uppgift beträffande banks verksamhetsområde.

De kommunala organ som böra ifrågakomma vid tillsättandet av huvudmän för sparbankerna äro enligt vår uppfattning landstingen samt de kommunala stämmorna och fullmäktigeinstitutionerna. Genom ett dylikt förfaringssätt skulle de folkvalda representanterna komma att å folkets vägnar utse dessa huvudmän, vilka alltså indirekt bleve utsedda av ortens befolkning. Med denna valordning skulle också vinnas att samtliga orter inom respektive bankers verksamhetsområden skulle bliva representerade inom huvudmannainstitutionen.

Vi äro övertygade om att en förändring i den riktning vi här skisserat skulle uteslutande vara till gagn för våra svenska sparbankers fortsatta verksamhet och leda till ett ökat förtroende från kommunernas och folkets sida.

Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till sådan ändring av 1923 års sparbankslag att huvudmännens rätt att omvälja sig själva avskaffas och ersättes med en valordning i huvudsaklig överensstämmelse med den i motionen angivna.

Stockholm den 20 januari 1943.

Patrik Svensson.

Martin Forsberg.
